

SOOMAA RAHVUSPARK

2015. aasta külastaja-
uuringu tulemused

Metoodika

Küllastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad küllastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Küllastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

2015. aastal korraldati küllastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslalal. 2015. aastal koguti Soomaa rahvuspargis 273 ankeeti.

Tulemused

Soomaa rahvusparki küllastajatest on küllastajauuringu andmetel 51% naissoost ja 49% meessoost. 29% kõikidest küllastajates kuuluvad vanusegruppi 25-34-aastat, järgnevad 35-44-aastased (27%) ja 45-55-aastased (mõlemad 20%). Kõrgharidusega inimesi oli 63%, keskeriharidusega 19%, keskharidusega 16% ja põhiharidusega 2% vastanutest.

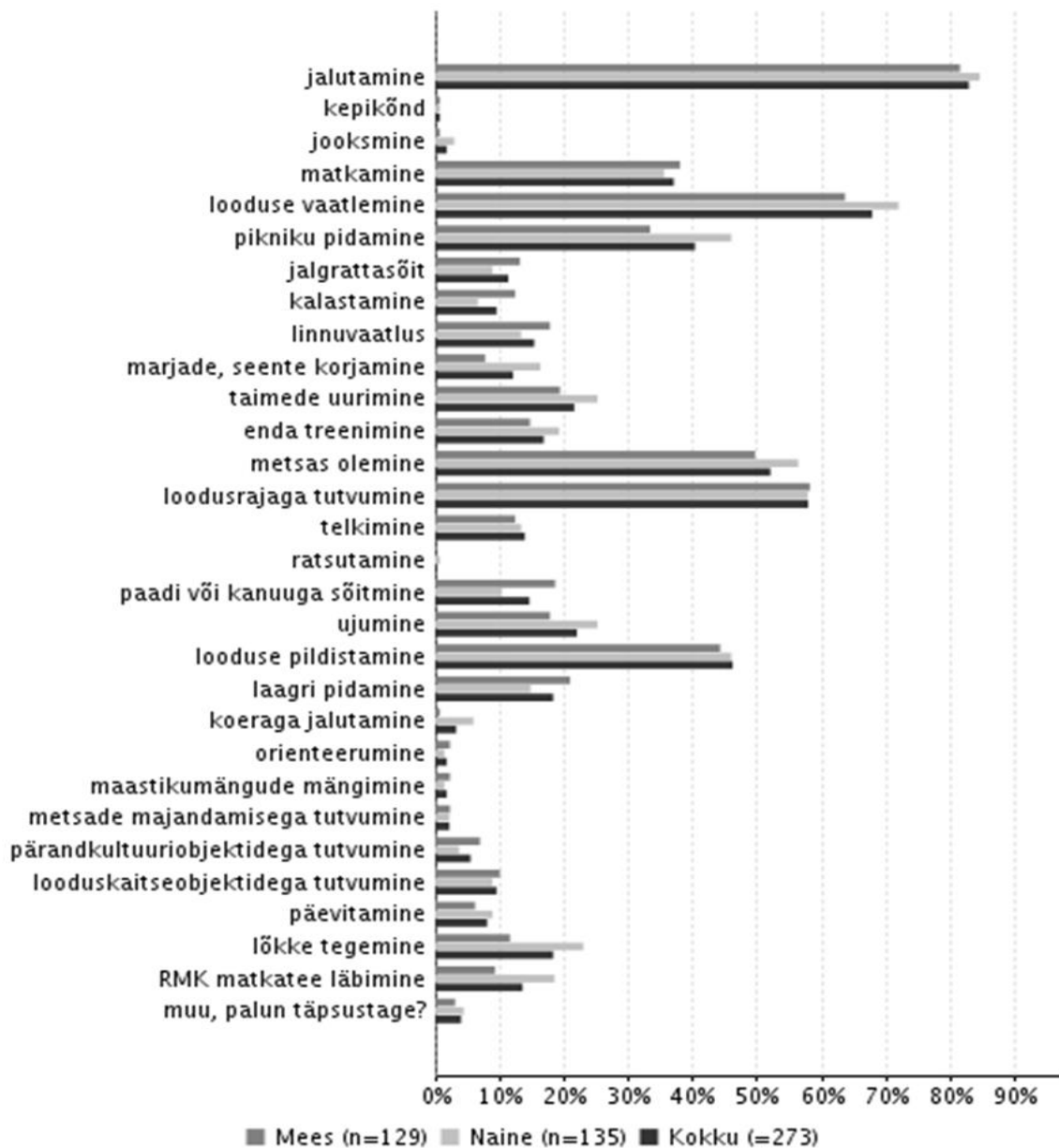
Rahvusparki küllastajatest 69% elab Eestis, järgnevad Saksamaa (8%), Holland ja Soome (3%) ning Prantsuse vabariik (2%). Kokku oli vastanute elukohariikidena nimetatud 22 riiki. Suurim küllastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (19%), Viljandi linn (14%), Tartu linn (11%), Suure-Jaani vald (7%) ja Pärnu linn (6%), millele järgnevad rahvusparki ümbruskonna teised omavalitsused.

Rahvusparki küllastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (64%) ja 6 või enama inimese seltskonnas (20%), üksinda liikujaid oli 16% küllastajatest. Igas neljandas seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid inimesi. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest (48%) ja sõpradest (36%) (Tabel 1). Soomaa rahvuspark oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 50%-le vastanutest.

Tabel 1. Seltskonna koosseis.

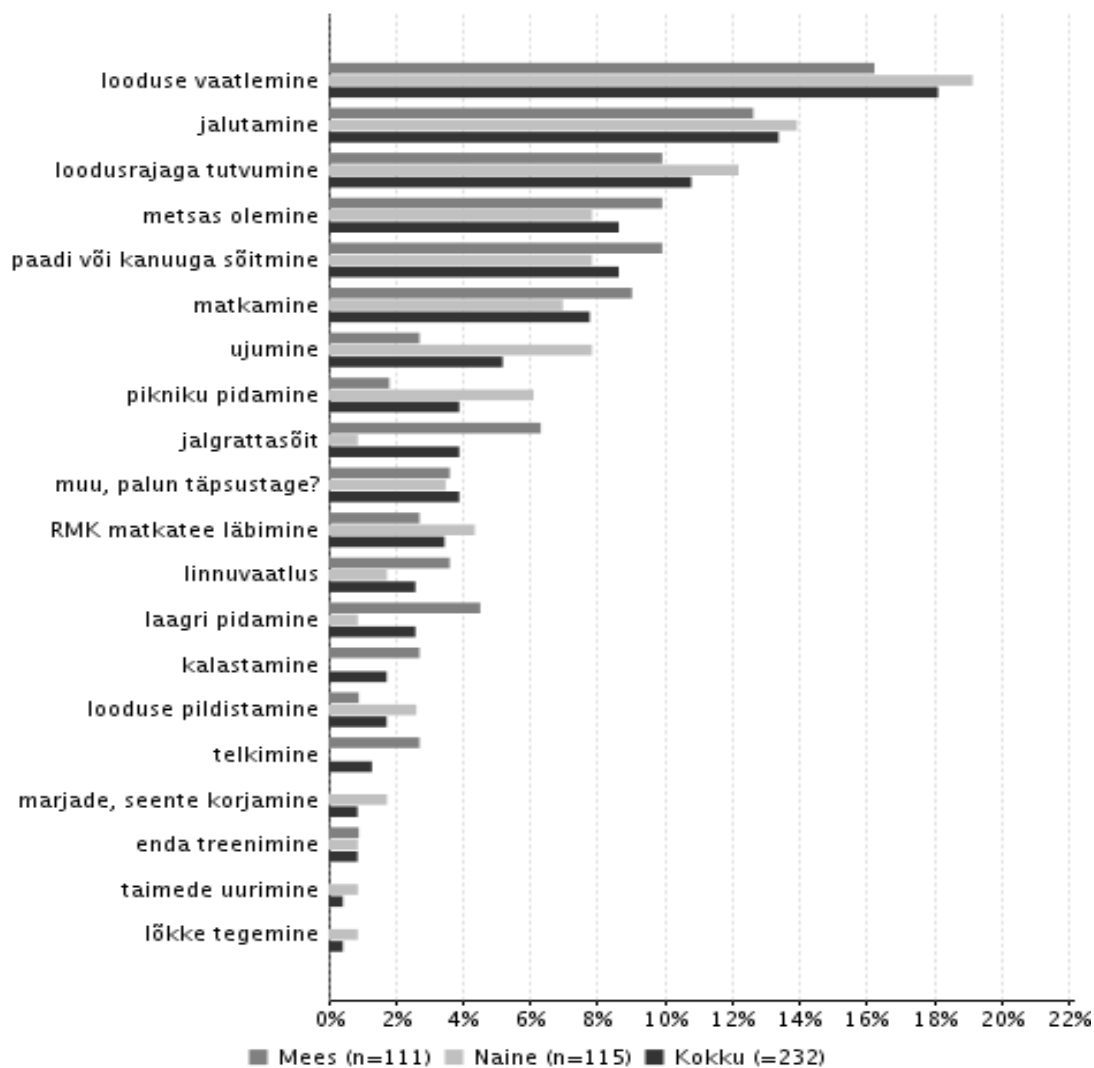
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	109	48
teised sugulased	19	8
sõbrad	82	36
töökaaslased	7	3
klass	4	2
pensionäride grupp	2	1
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	2	1
teised, kes?	3	1
Kokku	228	100

Peamised tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda olid jalutamine, looduse vaatlemine, loodusrajaga tutvumine, metsas olemine, looduse pildistamine, järgnesid pikniku pidamine ja matkamine (Joonis 1). RMK matkatee läbimist nimetas tegevuste hulgas 37 inimest, mis on 14% vastanutest.

Joonis1 Peamised tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad looduse vaatlemist, jalutamist, loodusrajaga tutvumist, metsas olemist, paadi või kanuuga sõitmist ja matkamist (Joonis 2).

Joonis 2. Kõige olulisem tegevus selle külastuse ajal.

Soomaa rahvuspargi enam külastatavad objektid olid Riisa õpperada (42% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Soomaa looduskeskus/teabepunkt (32%), Ingatsi õpperada (29%), Koprarada õpperada (29%), Hüpassaare õpperada (21%), Meiekose tamme metsaonn (14%) ja Kuusekäära randumissild (12%) (Tabel 1). Keskmiselt külastati külastuse jooksul 2,91 objekti.

Soomaa rahvuspargi külastusest 48% tehakse suvel (juuni-august), 23% kevadel (aprill-mai), 19% sügisel (september-november) ja 10% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 65% kõigist külastajatest ja nad viibisid rahvuspargis keskmiselt 4,2 tundi. Ööbijaid oli 35% ja nad viibisid rahvuspargis keskmiselt 1,9 ööpäeva (mediaan 1 ööpäev). Ööbijatest 68% veetis alal ühe öö, 21% kaks, 5% kolm ööd ja 4% neli ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks telkimisalasid ja

lõkkekohti, aga ka metsaonne, mõnevõrra vähem metsamaju ja majutustevõtete võimalusi. Esimest korda Soomaa rahvuspargis viibijaid oli 59% külastajatest.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (77% vastanutest). Alal liikumiseks kasutatakse samuti kõige enam sõiduautot (75%), millele järgneb jalgratas (9%), sõiduauto haagissuvilaga või matkabuss (6%) ja jalgsi liikujad (5%).

Külastajatest 39% oli saanud infot RMK kodulehelt, 37% tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt, 26%-le oli koht varasemast tuttav.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha rahvuspargis ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 31% rahvuspargis käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 44,52 eurot külastuskorra kohta (mediaan 40,00 eurot). Kõige enam kulutati raha majutusele, seejärel ostudele kauplustest ja bensiinijaamadest.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid looduse tunnetamine, ilusad maastikud, mürast ja saastest eemal viibimine, meelerahu, stressi maandamine, rahvuspargi külastamine, viibimine koos oma seltskonnaga, tutvumine alaga ja omaette olemine.

Üldiselt hinnati rahvuspargi teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid rahvuspargi külastajad parkimiskohtade, tuletetemiskohtade, telkimiskohtade, käimlate, looduskeskuse ja selle teenuste ning tuletetemiskohtade kvaliteeti. Halvima hinnangu andsid külastajad ettevõtjate pakutavatele teenustele, erivajadustega inimestega arvestamisele, teedevõrgustikule ning jäätmemajanduse korraldamisele.

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 97% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad ettevõtjate pakutavate teenuste hulgale.

Soomaa rahvuspargi külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas. Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt.

87% külastajatest tundsid, et tänu Soomaa rahvuspargi seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Soomaa rahvuspargi võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,58 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,40).